

Życie Łowickie

Tygodnik regionalny, wychodzi w każdy piątek.

Prenumerata roczna 10 zł.; półroczna 5 zł. 50 gr.; kwartalna 3 zł.; miesięczna 1 zł.

—) Ceny ogłoszeń za wiersz garmontowy lub jego miejsce: (— na pierwszej stronie przed tekstem zł. 1, ||| Ogłoszenia drobne na ostatniej stronie na następnych stronach po 6) groszy.

Adres Redakcji i Administracji — Łowicz ulica Piłsudskiego № 48 m. 2 Redakcja jest czynna codziennie od godz. 16 do 17 nadto we wtorki i piątki wszelkie sprawy dotyczące pisma załatwiać można od godz. 11-ej do 13-ej w lokalu „Ogniska Nauczycielskiego” Rynek Kościuszki 11/12 w oficynie. Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje również „Księgarnia Łowicka”. Bękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca Redakcja zastępuje sobie możliwość czytania skrótów w artykułach.

Dzieje 10 pułku piechoty.

(Dokończenie).

Armia Królestwa Kongresowego posiadała 11 pułków piechoty, z czego 8 pułków piechoty linjowej, 4 pułki strzelców pieszych i jeden grenadierów. Numer 10 pułku zjawia się dopiero w styczniu 1831 r., gdy dyktator Chłopicki zdecydował wreszcie uformować szesnaście nowych pułków piechoty — po dwa z każdego województwa. Numer 10 otrzymał drugi pułk krakowski, tworzący się w Olkuszu, Pilicy i Miechowie. W skład pułku wchodził nie sami tylko krakowiaczy, lecz byli też między nimi poborowi z dwóch powiatów województwa kaliskiego. Dowódcą pułku był mjr. Spyttek Jordan, ex-oficer szwoleżerów gwardji, członek tajnego T-wa Patriotycznego z r. 1821. Szefami baonów byli majorowie: Gawroński (autor wydanych drukiem obszernych pamiętników), Wędrychowski i Zieleniecki. Zaledwie sformowany, zupełnie niezaopatrzone, otrzymał 10 pułk piechoty rozkaz wymarszu do Warszawy. Szedł przez Piotrków (16.II.), Lubochnię, Rawę (19.II.). Tu doszedł go rozkaz ministra wojny zatrzymania się i dopełnienia umundurowania. Pierwsze szeregi otrzymały wówczas karabiny (200 na cały pułk). Mundur pułku przedstawiał się jak następuje: „granatowe półkapoty, także pantalony i furażerki, żołnierze mieli wydane ledewerki i manierki, na pięciu jeden kociołek” (Gawroński). Wśród nowych pułków należał 10 pułk do gorzej wyekwipowanych. Wyszkołenie żołnierza było zupełnie niedostateczne, brakowało instruktorów. Przesłano pułkowi wprawdzie z Warszawy książki instrukcyjne szkoły żołnierza i plutonu, lecz oficerowie musieli się sami uczyć, byli to bowiem częściowo starzy napoleończycy, którzy nie znali nowych regulaminów, (a i starych zapomnieli), częściowo młodzi akademicy w wielkiej obfitości mianowani oficerami przez regimentarzy „dużo o sobie rozumiejący, a tak mało w służbie i sztuce

wojennej biegli” (Gawroński). Wielkie usługi oddało paru podporuczników, świeżo mianowanych ze szkoły podchorążych.

25 lutego 1831 r. pułk ruszył dalej w stronę Warszawy. 24.II. nocował w Nadarzynie, 25 lutego, a więc w sam dzień bitwy grochowskiej, stanął w Wilanowie. W trzy dni później pułk otrzymał rozkaz marszu do Końskich, gdzie dopełniono uzbrojenia i ekwipunku. W Końskich odbywały się intensywnie ćwiczenia: „Przed południem szkoła plutonu, po południu baonu, a wieczorem wykłady teorii ku wielkiemu niezadowoleniu młodych oficerów”, pisze w pamiętnikach Gawroński. 10 marca pułk złożył uroczyste przysięgę „z paradą na jaką nas stać było”, a następnego dnia wyruszył do Radomia, gdzie stanął 18 marca. Po krótkim odpoczynku, mimo wciąż jeszcze dużych braków w zakresie ekwipunku i wyszkolenia, pułk ruszył na linię bojową, obsadzając brzegi Wisły. Kwatera dowódcy pułku mieściła się najpierw w Janowie potem w Solcu. Pułk 10 wraz z 11 pułkiem piechoty należał do brygady Młokosiewicza stanowiąc oddzielny korpus pod dowództwem gen. Sierawskiego. Plk. Młokosiewicz dnia 7.IV przeprawił się przez Wisłę pod Józefowem i stoczył tam potyczkę, w której brał udział 10 pułk, lecz został odwołany. W nocy z 13 na 14 kwietnia cały korpus Sierawskiego przeszedł Wisłę i począł posuwać się ku Lublinowi. 15.IV. stał pod Opolem, 16.IV pod Wronowem. Tutaj dnia 17.IV. Sierawski został zaatakowany przez generała rosyjskiego Kreutzta. Kreutzt swymi siłami nieznacznie tylko przewyższał gen. Sierakowskiego, ale korpus polski składał się z nowych formacji, w połowie tylko zaopatrzonych w broń palną. W bitwie tej dwa baony 10 p. piechoty stały na lewo od Wronowa w drugiej linii, mając przed sobą dwa baony 11 p., a na lewo baon kompanij wyborczych. Trzeci bataljon 10 pułku stał

poza wsią Wronów. Polacy odparli parę ataków rosyjskich, jednak pod wieczór Sierawski zarządził odwrot. „Żołnierz polski, źle uzbrojony, słabo wyćwiczony okazał wytrzymałość i męstwo, jakich się nigdy po nim spodziewać nie należało” (Prądyński). Sierawski cofnął się w porządku, nie niepokojony przez nieprzyjaciela, któremu zaimponowała obrona polska, nieopatrnie jednak przeprowił przez Wisłę część swego wojska, gdy już następnego dnia t. j. 18 kwietnia zmuszony był przyjąć nową bitwę pod Kazimierzem. Tutaj 10 pułk piechoty „walcząc więcej boszo, jak w broń palną uzbrojony” bardzo znaczne poniósł straty. Dowódca pułku mjr. Jordan miał amputowaną nogę i wkrótce zmarł. Kilkunastu oficerów dostało się do niewoli. Moskale wzięli ogółem 1500 jeńców. Stan pułku po bitwie (26.IV.) wynosił tylko 890 żołnierzy.

Dnia 18 maja komendę nad pułkiem objął twórca nocy listopadowej, mjr. Piotr Wysocki. Pułk pozostaje w korpusie gen. Dziekońskiego, następcy Sierawskiego. Korpus stoi nad Wisłą. W początku czerwca 10 pułk piechoty przechodzi do garnizonu Warszawy, licząc wówczas w dwóch baonach 1731 ludzi. W końcu czerwca przydzielono 10 pułk do 3 dywizji piechoty tworząc wraz z 5 pułkiem strzelców pieszych brygadę gen. Węgierskiego. W okresie niefortunnej wyprawy na Rüdigerą pułk stoi nad Bugiem, staczając potyczkę pod Serockiem (17.VI.) Przez pewien czas pozostaje następnie pułk pod Warszawą, wychodząc dopiero w pierwszych dniach sierpnia nad Bzurę i Rawkę przeciw głównej armii rosyjskiej, która przeprowiła się pod Nieszawą i zajęła już Łowicz. Dnia 10 sierpnia 10 pułk piechoty stoi pod wsią Bolimowską. Trzeci baon pozostał w Warszawie. Do bitwy w otwartym polu nie doszło. Wojsko polskie cofnęło się do Warszawy.

W ciężkim dniu 6 września 10 p. piechoty tworzy wraz ze sławnymi „czwartakami” brygadę Węgierskiego w korpusie gen. Dembińskiego, który bronił redut Warszawy od Woli po Marymont. Drugi baon 10 pułku stanowił osłonę baterji lekkokonnej, z którą Bem o godz. 8 dokonał szarży przeciw kolumnom rosyjskim, szturmującym Wolę. Bateria

O podniesienie estetyki miasta Łowicza.

Łowicz, ześrodkowujący życie całego regionu, punkt wypadowy dla licznych wycieczek w okresie letnim i wakacyjnym, nie daje tej pełni wrażeni estetycznych, jakie ze względu na liczne zabytki historyczne, a zwłaszcza architektoniczne winien by dać. Domy, aczkolwiek nie wszystkie posiadają wybitne cechy wartości architektonicznych, jednakowoż w zespole stanowią całość, nadającą charakter zewnętrzny miastu. Po większej części nieumiejętnie konserwowane i remontowane, często wprost bielone wapnem, obrzydliwie na szaro lub różowo, łuszczą się, sprawiając przykre wrażenie, a raczej neutralizują dodatnie cechy lepiej utrzymanych budynków.

Pozatem wystawy sklepowe urządzone niedbale i nieinteresująco, wieczorem wadliwie oświetlone, szyldy i napisy nie zawsze dobrze umieszczone, składają się w sumie na nieefektywne wrażenie. To samo przecież widzimy prawie we wszystkich przeciętnych miasteczkach.

Należałoby bezwzględnie dążyć do podniesienia wyglądu estetycznego miasta. Zwracamy się przeto z apelem do właścicieli domów oraz kupców o bliższe zainteresowanie się tą sprawą. Przeprowadzenie przepisów miejscowych uwzględniających pomiędzy innymi postanowienia punktów 6 i 7 art. 408 Państwowej Ustawy budowlanej mogłyby uregulować

wkrótce cofnęła się, baon 10 pułku prowadzony przez Wysockiego wszedł do reduty na Woli. Gdy moskale wdarli się do wnętrza reduty pędząc przed sobą 8 i 14 pułk piechoty naszej, mjr. Świtkowski z dwoma kompanjami 10 pułku wypada w żwawym przeciwnatarciu ze schronu. Zaskoczył moskali zmieszal ich i zmusił do chwilowego opuszczenia szańców. Moskale wkrótce ponawiają atak, wzmocnieni nowymi oddziałami i wdzierają się do schronu. Pada gen. Sowiński. Najdłużej bronią się resztki 10 pułku. Ciężko ranny dowódca pułku mjr. Wysocki dostaje się do niewoli.

Po kapitulacji Warszawy 10 pułk wraz z głównymi siłami naszymi znalazł się w Modlinie, stanowiąc w dalszym ciągu brygadę z 4 pułkiem. Dowództwo nad pułkiem objął ppłk. Jabłoński. 5 października armja polska składa broń w Brodnicy. W chwili przekroczenia granicy pruskiej 10 pułk liczył 53 oficerów 584 żołnierzy.

W czasie kampanji r. 1831 pułk otrzymał jeden krzyż kawalerski *Virtuti militari*, 12 złotych i 16 srebrnych.

Na tem kończy się historia 10 pułku. W powstaniu styczniowym nie mieliśmy regularnej armji.

Korzystałem z nast. opracowań i źródeł: Gembarzewski—„Rodowody pułków polskich”; Górski—„Historja piechoty”; Wołański—„Kampanja r. 1792”; Weysenhoff—„Pamiętniki”; Kukiel—„Dzieje wojska polskiego w dobie napoleońskiej”; Gawroński—„Pamiętniki”; Prądyński—„Pamiętniki”; Tokarz—„Wojna r. 1831”; Purysewski—„Polsko-ruska wojna”; Barzykowski „Powstanie listopadowe”.

Dr. Józef Dutkiewicz.

Sprostowanie: W poprzednim numerze wkraść się na str. 2 w 34 wierszu od góry błąd zecerski: zamiast wyrazów „koło brzegu”, winna być nazwa miasta „Kołobrzegu”. Całe zdanie winno mieć brzmienie: „Po kapitulacji Gdańska 10 p. piechoty bierze udział w oblężeniu Kołobrzegu, a następnie...” i t. d.

Błąd zecerski zakraść się również w poprzednim numerze do nazwiska autora.

sprawę remontu i umiejętnej konserwacji budynków

Pozatem jeden bezpłatny odczyt dla kupców odnośnie odpowiedniego sposobu urządzenia wystaw sklepowych i racjonalnego oświetlenia, z pokazem choćby, jednej dobrze urządzonej wystawy sklepowej, usunąłby dotychczasowe niedomagania. Panowie kupcy winniby zrozumieć, że dobrze urządzona wystawa sklepowa, przytem nie-przeladowana, zwróci uwagę przechodnia a wówczas cel swój w większej części osiągnie.

Raz do roku urządzony konkurs na najpiękniejszą wystawę sklepową oraz dekorację kwiatową okien i balkonów, przy minimalnej nagrodzie, choćby honorowej, zainteresowałby mieszkańców i przyczyniłby się również do podniesienia estetyki miasta.

R. M.

**Silna flota morska
— to łącznik
POLSKI ZE ŚWIATEM.
Zapisujcie się na Członków Ligi Morskiej i Kolonialnej.**

**Siewnik 2½ metra
32-rzędowy, mało używany sprzedam tanio.
Wiadomość Okręg. Tow. Roln. Mostowa Nr. 3.**

Głos Nauczycielstwa Łowickiego.

Organ Oddziału Pow. Związku Nauczycielstwa Polskiego w Łowiczu
pod redakcją Zarządu Oddz. Pow. Z. N. P.

Kursy wakacyjne.

Zgodnie z decyzją Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 kwietnia r. b. Nr. II p. 1517/35 w bieżącym roku szkolnym w miesiącu lipcu (od dnia 4 do 30 lipca) na terenie okręgu szkolnego warszawskiego będą organizowane następujące państwowe kursy wakacyjne dla nauczycieli szkół powszechnych:

1. Przyrodniczy w Augustowie: 1) Las jako asocjacja, 2) Woda.

2. Pedagogiczny w Białymstoku: Praktyczne zagadnienia organizacyjne i administracyjne z punktu widzenia potrzeb początkującego nauczyciela. Uwaga: Kurs uwzględni potrzeby nauczycieli przygotowujących się do egzam. prakt.

3. Pedagogiczny w Białymstoku: Rodzaj zainteresowań u dzieci i metody aktywne w nauczaniu. Uwaga jak wyżej.

4. Jedwabnictwa w Milanówku pow. błoński: Jedwabnictwo i hodowla morwy.

5. Śpiewu w Płocku: Metodyka nauczania śpiewu w szkole powszechnej.

6. Pedagogiczny (2 grupy), Siennica powiat mińsko-maz.: Wybrane zagadnienia z dziedziny wychowania przedszkolnego. Uwaga: Dla wychowawczyń przedszkoli.

7. Ogródniczy — Ursynów powiat warszawski: Prowadzenie ogródków szkolnych, pszczelnictwo i t.d. Uwaga: Na kurs będą przyjmowani także nauczyciele szkół średnich i seminarjów nauczycielskich.

8. Wakacyjne ognisko fizyko-matematyczne — Warszawa ul. Jezuicka Nr. 4 (Fragment programu W. K. N.): **Tematy z fizyki.** 1) Mechanika, 2) Nauka o ciepłe, 3) Nauka o prądzie elektrycznym, galwanicznym i indukcyjnym. 4) Nauka o prądzie elektrycznym (chemiczne, cieplne i magnetyczne działanie prądu). 5) Przygotowanie ćwiczeń z fizyki w zakresie programu szkoły powszechnej i t.d. **Tematy z chemji.** 1) Tlenowa teoria spalania materji. 2) Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z chemji w zakresie szkoły powszechnej i t.d. **Tematy z matematyki.** 1) Idea stopniowego rozszerzania zakresu pojęcia liczby z uwagami metodycznymi do programu arytmetyki w szkole powszechnej. 2) Równania i nierówności pierwszego stopnia z parametrami zmiennymi. 3) Metody przedstawiania utworów przestrzennych na płaszczyźnie z uwzględnieniem potrzeb szkoły powsz.

Tematy z psychologii pedagogiki. 1) Rozwój zainteresowań dzieci i metody aktywne w nauczaniu. 2) Współczesne próby reformy nauczania i wychowania. **Tematy powyższe ze względów organizacyjnych podzielone będą na 2 następujące grupy:**

Grupa A. 1) Mechanika. 2) Nauka o ciepłe. 3) Idea stopniowego rozszerzania zakresu pojęcia liczby. 4) Nauka o prądzie elektrycznym (o chemicznym, cieplnym i magnetycznym działaniu prądu). 5) Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z fizyki. 6) Rozwój zainteresowań u dzieci i metody aktywne w nauczaniu.

Grupa B. 1) Tlenowa teoria spalania materji. 2) Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z chemji. 3) Nauka o prądzie elektrycznym (galwanicznym i indukcyjnym). 4) Równania i nierówności stopnia pierwszego. 5) Metody przedstawiania utworów przestrzennych i w płaszczyźnie. 6) Współczesne próby reformy nauczania i wychowania.

Uwaga: Słuchacz stosownie do zainteresowań może wybrać tylko jeden temat z grupy A oraz jeden — z B. Wybrane tematy należy wyszczególnić na karcie wpisowej.

9. Wakacyjne Ognisko robót ręcznych i rysunków (5 grup) — Warszawa ul. Górczewska Nr. 8, gmach Instytutu Robót Ręcznych: 1) Tektura, intro-ligatorstwo i rysunek (1 grupa). 2) Rysunek i roboty z drzewa (2 grupa). 3) Roboty ręczne i rysunek (szkło, metal, różne techniki: obróbka szkła, pomoce naukowe, budowa aparatów detektorowych, początki fotografii, rysunek). Uwaga: Fragmenty program. W. K. N. Słuchacz może zapisać się na jedną z wymienionych grup.

10. Kultury współczesnej — Warszawa (bliższy adres poda Inspektor Szkolny: Wybrane zagadnienia kulturalne i gospodarcze chwili obecnej.

11. Pedagogiczny (4 grupy) — Warszawa ulica Rozbrat 26, gmach gimnazjum męskiego: 1) Wybrane zagadnienia, a) z psychologii, b) z pedagogiki. 2) Nauka o Polsce współczesnej, Państwo Polskie i jego zagadnienia natury gospodarczej. Ewolucja państwa konstytucyjnego i zagadnienia naprawy ustroju Polski. Elementy kultury polskiej. Uwaga: **Fragm. progr. W. K. N. (grupa A).** Przy zapisach na kurs pierwszeństwo będą mieli uczestnicy koresp. W. K. N. prowadzonego przez Zw. Naucz. Polsk.

12. Przeszkolenia higienicznego — Warszawa, Państw. Szk. Higjenu, Mokotów — Chocimska 24.

13. Gospodarstwa domowego — Włocławek, gmach szkoły powszechnej Nr. 7, Plac Staszica 1; Gospodarstwo domowe i t. d.

14. Wychowania fizycznego (2 grupy) — Wymyślin, pow. lipnowski: Gimnastyka w zastosowaniu do nauczania dzieci w wieku szkolnym; gry i zabawy ruchowe. Uwaga: **Fragm. progr. W. K. N.**

Zapisy na kursy odbywać się będą za pośrednictwem Inspektorów Szkolnych przy pomocy kart wpisowych, które można nabyć w księgarniach posiadających prawo sprzedaży druków szkolnych. Wrazie niemożności nabycia karty wpisowej zgłoszenia o przyjęcie na kurs mogą być przesyłane na zwykłym papierze z tem jednak, że będą podane w takim zgłoszeniu dane podług kart wpisowych.

Wpisowe w kwocie 20 zł. należy wpłacić wraz z trzema znaczkami po 30 gr. przelożonemu Inspektorowi w siedzibie kursu.

Zapisy na kursy wakacyjne można zgłaszać do dnia 2 czerwca.

Dr. med. T. Jasiobędzki
Choroby skórne i weneryczne. Analizy krwi.
Przyjmuje w Łowiczu w piątki od godz. 6. do 6.30.
Zduńska 27. (W Warszawie w poniedziałki i czwartki
od godz. 6 do 7. Piękna 16 b.)

Czy zwiedziłeś już MUZEUM
Etnograficzne P. T. K.
i MUZEUM im. Tarczyńskiego
w Łowiczu.

ZESTAWIENIE

preliminarza budżetowego gminy Jeziorko pow. łowickiego na okres 1932/33 r.
Zatwierdzonego przez Wydział Powiatowy w Łowiczu.

Dział	NAZWA DZIAŁU	Preliminuje się na 1932/33 r.			
		Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Stosunek % działu do całości budż.
Wydatki					
I	Administracja ogólna	19.752.—	1.908.—	21.660.—	37.34
II	Majątek komunalny	34.—	—	34.—	0.06
III	Przedsiębiorstwa komunalne	—	—	—	—
IV	Splata długów	—	—	—	—
V	Drogi i place publiczne	5.200.—	—	5.200.—	8.96
VI	Oświata	18.243.—	—	18.243.—	31.45
VII	Kultura i sztuka	50.—	—	50.—	0.08
VIII	Zdrowie publiczne	600.—	—	600.—	1.03
IX	Opieka społeczna	9.960.—	—	9.960.—	17.17
X	Popieranie rolnictwa	660.—	—	660.—	1.17
XI	Popieranie przemysłu i handlu	—	—	—	—
XII	Bezpieczeństwo publiczne	50.—	—	50.—	0.08
XIII	Różne	1.546.—	—	1.546.—	2.66
	Ogółem wydatki	56.095.—	1.908.—	58.003.—	100.—
Dochody					
I	Majątek komunalny	15.—	—	15.—	0.03
II	Przedsiębiorstwa komun.	—	—	—	—
III	Subwencje i dotacje	—	—	—	—
IV	Zwroty	1.850.—	—	1.850.—	3.19
V	Oplaty administracyjne	1.200.—	—	1.200.—	2.07
VI	Oplaty za korzystanie z urządzeń komunal.	—	—	—	—
VII	Dopłaty	—	—	—	—
VIII	Udział w podatkach państwowych	—	—	—	—
IX	Dodatki do podatków państw.	16.600.—	—	16.600.—	28.62
X	Podatki samoistne	38.317.—	—	38.317.—	66.06
XI	Różne	21.—	—	21.—	0.03
	Razem dochody	58.003.—	—	58.003.—	100.—

Wiośniany uśmiech...

(Z okazji akademii harcerskiej na cześć wiosny).

MOTTO:

Idziemy śmiało upojeni wiosną,
Z cichym poszumem sinych oddali...
Idziemy śmiało z duszą radosną,
Na nowe drogi harcerskiej fali...

Wiośniany uśmiech tli się w jej duszy...
Tęcza zabłysła nad głową — — —
Bezbrzeżna radość cień myśli głuszy,
Wioliny cudnej mową...

To tęcza gra — — —
Sen baśnie tka,
W harcerski świt młodości...

Marzenia fale lśnią blaskiem złudy,
Świat pieszczot tuli dlonie — — —
Ciepłym ramieniem topi swe nudy,
A uśmiech pieśnią wionie...

To tęcza gra — — —
Sen baśnie tka,
W harcerski świt młodości...

Wiośniany uśmiech perli się w duszy...
Wzrok jasny płonie żarem — — —
Błękitów słowa pełnią jej uszy,
Pieśń złudy skuwa czarem...

To tęcza gra — — —
Sen baśnie tka,
W harcerski świt młodości...

Durmaj Stefan.

KRONIKA.

— **Od Redakcji.** Z przyczyn od nas zupełnie niezależnych do niniejszego numeru nie załączamy dodatku „Prac monograficznych”.

— **Ostatnią postugę** zwłokom ś. p. Leona Gołębiowskiego w sobotę dn. 16 b. m. oddał rzeźnicę cały Łowicz. Kondukt pogrzebowy, po wyruszeniu z Kolegaty zatrzymał się przed Magistratem, gdzie z balkonu pożegnał zwłoki w imieniu gminy m. Łowicza p. vice-burmistrz J. Drzewiecki. Na cmentarzu kolegaty mowy żałobne wygłosili ks. prałat L. Stępowski, pp. S. Kolaszyński F. Andrzejewski i M. Klimecki, podnosząc zasługi zmarłego, jako człowieka i obywatela. W czasie pogrzebu zegrały Zmarłego dzwonki alarmowe Straży Pożarnej i syrena Elektrowni Okręgowej. W pogrzebie wzięły udział delegacje m. Sochaczewa, gdzie Zmarły położył również duże zasługi, jako burmistrz i organizator życia publicznego i społecznego.

— **Zebrań likwidacyjne** Komitetu „Tygodnia Górnego Śląska” odbyło się dn. 14 b. m. Z racji dziesięciolecia przyłączenia części tej prastarej dzielnicy piastowskiej do Wolnej Polski zawiązał się w ro-

ku ubiegłym w Łowiczu Komitet, który zorganizował w szkołach na terenie miasta i powiatu szereg obchodów, na których wygłaszano pogadanki o Śląsku, ilustrowane przezrociami. W wyniku tej akcji przesłano do Centrali Tow. Obrony Kresów Zachodnich osiągniętą ze sprzedaży znaczków kwotę 237 zł.

Przezrocza o Śląsku znajdują się w Łowiczu i w obecnej chwili krążą dalej od szkoły do szkoły celem wyświetlania przy odczytach i pogadankach.

— **Doroczne zebranie sprawozdawcze P. T. K.** odbyło się dnia 14 b. m. w lokalu Resursy w Łowiczu przy dość niewielkiej liczbie członków. Sprawozdanie z działalności Zarządu Oddziału złożył przewodniczący Zarządu. W roku sprawozdawczym całkowity nieomal wysiłek Zarządu zwrócony był na otwarcie Muzeum Etnograficznego P. T. K. Dzięki skrętnym zabiegom władz Towarzystwa, po pokonaniu niezwykle ciężkich przeszkód natury materialnej, udało się wreszcie wskrzesić do życia instytucję pierwszorzędного znaczenia dla naszego regionu. Szczególnie odznaczyli się w tej pracy p. Aniela Chmielińska i p. E. Balcer.

W dyskusji nad sprawozdaniem, p. E. Balcer, podniósł niezwykle zrozumienie wysiłków Zarządu przez władze miejskie, a przede wszystkim p. burmistrza J. Michalskiego.

Po odczytaniu sprawozdania Komisji Rewizyjnej bez dyskusji udzielono zarządowi absolutorjum.

Budżet na rok bieżący i program prac zreferował prezes p. Al. Blum-Kwiatkowski. Zamierzenia na przyszłość przedstawiają się wcale skromnie. Nowością na gruncie łowickim będzie projektowane zorganizowanie, wspólnie z Księgarnią Łowicką, konkursu fotograficznego na tematy regionalne.

W dyskusji nad przemówieniem prezesa zabrali głos pp. A. Chmielińska, E. Balcer i T. Gumiński. Dużo czasu poświęcono potrzebie rozbudzenia większego zainteresowania wśród miejscowego społeczeństwa muzeami łowickimi; powzięto też w tej mierze szereg uchwał.

Zarząd na rok bieżący utrzymał się w niezmiennym składzie.

Przed zamknięciem zebrania p. prezes Blum-Kwiatkowski zakomunikował zebranym żalobną wieść o śmierci członka P. T. K. w Łowiczu ś. p. Leona Gołębiowskiego. Zmarłego uczczono chwilą skupienia, a na wniosek p. A. Chmielińskiej uchwalono wyasygnować z kasy Towarzystwa 10 zł. do uznania rodziny, jako widomy znak uczczenia zasłużonego obywatela.

Zebranie trwało blisko trzy godziny. Obradom przewodniczył p. Bohdan Zieliński, sekretarował p. T. Gumiński.

— **Zebranie Koła Muzealnego przy Oddziale P. T. K. w Łowiczu.** Dnia 27-IV r. b. o godzinie 7.30 wieczorem odbędzie się w lokalu Muzeum Etnograficznego—Rynek Kościuszki Nr. 17 zebranie z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Budzenie zainteresowania sprawą Muzeów w Łowiczu. Kierowanie wycieczek do Muzeów.
- 2) Zjednywanie nowych członków Polskiemu T-wu Krajoznawczemu w Łowiczu,
- 3) Konserwowanie eksponatów,
- 4) Zdobywanie cennych okazów muzealnych,
- 5) Objęcie dyżurów.

Jeżeli porządek dzienny wyczerpany będzie szybko, nastąpi wyjaśnienie, co wywołało konieczność gromadzenia zbiorów etnograficznych.

Szanowne Panie i Panów, którzy byli łaskawi zaofiarować współpracę w Muzeum, jak również i tych, którzy się tą sprawą interesują, proszę uprzejmie o łaskawe przyjęcie udziału w naradach.

Aniela Chmielińska.

— **Z Koła Miłośników Muzyki.** Dnia 16 kwietnia r. b. o godz. 8-iej wieczorem w sali Resursy odbyło się Walne Zebranie Koła Miłośników Muzyki.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy przyjęli udział w pogrzebie syna naszego ś. p.

Stanisława

a szczególnie ks. kan. Karkowskiemu, ks. Nielepkowiczowi, kierownictwu Szkoły Powszechniej Nr. 2, pani Drużkiewiczównie i Rodzinie Policijnej składamy serdeczne Bóg zapłać.

Maciejostwo Szwaroccy.

Obradom przewodniczył p. pplk. M. Krudowski, protokół prowadził p. Cz. Motyliński. Obecnych na Zebraniu było 33 osoby—czynnych i popierających członków Koła.

Obrady miały przebieg następujący: p. inż. Ptaszyński złożył sprawozdanie z działalności Zarządu Koła za r. ub., uchwalono poprawki do statutu Koła, udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorjum, powołano nowy Zarząd w osobach pp. Członkowie: L. Motylińska, inż. J. Ptaszyński, kpt. W. Przybylski, W. Witkiewicz, zastępcy pp. A. Szkolnicki, Wł. Stanio. Na wniosek przewodniczącego zebranie jednomyślnie uchwaliło podziękowanie dla p. M. Szajdingowej, pierwszej prezeski i założycielki Koła.

— **Z Tow. Patronatu nad więźniami.** Wyznaczone na dzień 18 b. m. Zebranie Ogólne Tow. Patronatu nad więźniami nie doszło do skutku. W następnym terminie zebranie zostało wyznaczone na dzień 21 b. m.

— **Zebranie Komitetu Obchodu rocznicy Konstytucji 3 Maja,** odbyło się dn. 20 b. m. w sali Rady miejskiej na Ratuszu. Zebranie zwołał p. Starosta Powiatowy K. Wiąckowski. Przybyli licznie zaproszeni przedstawiciele duchowieństwa, wojska, władz i organizacji. Obrady zagaił zastępca starosty p. Dr. W. Tomczyński. Przewodniczył na Zebraniu p. Z. Boski. Zebrani uchwaliли wytyczne dla Komitetu ścisłego, który zajmie się zorganizowaniem obchodu w Łowiczu. W skład Komitetu ścisłego powołano pp. Ks. Dziekana Walichnowskiego, pplk. Krudowskiego, Starostę K. Wiąckowskiego, vice-starostę W. Tomczyńskiego, burmistrza J. Michalskiego, dyr. E. Biegańskiego, A. Chmielińską, p. Kostrzyńską, (z Dąbrowy Zduńskiej), inż. Kokczyńskiego, kpt. Polkowskiego, A. Niebudaka, Wł. Stanio i innych.

— **Liga Morska i Kolonjalna Oddział w Łowiczu.** „W niedzielę dnia 24 kwietnia b. r. o godz. 15.30 w pierwszym terminie, w razie zaś nieprzybycia przewidzianej statutem liczby członków—w drugim terminie o godz. 16-iej tegoż dnia odbędzie się w Sali Rady Miejskiej. Walne Sprawozdawcze Zebranie Oddziału Łowickiego Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

— **Likwidacja Komitetu Floty Narodowej.** „Komitet Floty Narodowej został rozwiązany ustawą sejmową, jedynym więc reprezentantem propagandy spraw morskich i kolonjalnych jest obecnie Liga Morska i Kolonjalna. Byli członkowie Komitetu Floty Narodowej automatycznie stają się członkami Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Po legitymacje członkowskie należy się zgłaszać do Prezesa W. Tomczyka Inspektora Pracy w Łowiczu”.

— **Święto sadzenia drzewek w Sobocia.** Dnia 15-go kwietnia b. r. odbyła się w os. Sobota uroczystość „Święta sadzenia drzewek”, w której brali udział prócz dzieci szkolnych w liczbie 348-miu, miejscowy ksiądz proboszcz, Franciszek Dziugiel, wójt gm. Bielawy, p. Franciszek Wojda, członkowie Opieki Szkolnej, przedstawiciele organizacji: Od-

działu Związku Młodzieży Ludowej, Strzelca i Straży Ogniowej oraz rodzice dziatwy szkolnej.

Uroczystość zapoczątkowano nabożeństwem. Następnie ks. Fr. Dziugiel dokonał poświęcenia drzewek, złożonych przed kościołem i w przemówieniu swym wskazał na cel i wartość obsadzania drzewkami dróg, placów, ulic i t. p. Po odśpiewaniu „Roty” odmaszerowały dzieci czwórkami pod kierunkiem nauczycieli-wychowawców do ogródka szkolnego i wylotów ulic, gdzie przystąpiono do pracy.

W dniu tym zasadzono na terenie os. Sobota 184 akacji i klonów, zaofiarowanych przez p. Wiktora Przegalińskiego z majątku Sobota i 22 drzewka owocowe, jabłonie, nabyte ze szkółki na Blichu. Każde drzewko ma swego małego opiekuna w osobach uczniów młodszych oddziałów. Wiele z tego powodu jest zadowolonia i uciechy wśród dzieci szkolnych, niemniej wśród starszych, którzy żywie zainteresowanie okazali, biorąc czynny udział w akcji sadzenia drzewek. S. K.

— **Wypadek przy pracy.** Dnia 13 kwietnia Stanisław Dutkiewicz lat 35, gospodarz wsi Chaśno II, mieszkający naprzeciw Urzędu Gminnego, ścinając wysoką topolę z kilku swemi sąsiadami, obawiał się, by drzewo nie runęło na budynek urzędu, więc w momencie spadania topoli chciał chwycić za sznur i odciągnąć ją na bok. Niestety! nie zdążył szybko odskoczyć i drzewo spadło mu na barki, przygniatając go swoim ciężarem.

Ciężko potłuczonego ze złamaną nogą odniesiono do domu i natychmiast posłano po lekarza i księdza do Łowicza. W parę zaledwie godzin po wypadku, przed przybyciem jeszcze lekarza i księdza, nieszczęśliwy wyzionął ducha, osierociwszy żonę i troje małych dzieci.

— **Wypadek na zawodach kolarskich.** Dnia 17 b. m. podczas biegu kolarskiego w Łowiczu, uczestnik tegoż Grabski Marjan, lat 20, zam. w Kutnie, w czasie biegu na 10 klm. od Łowicza na szosie Łódzkiej, wskutek złamania się przy rowerze widelków upadł na szosę i doznał zranienia czoła. Grabskiego umieszczono niezwłocznie w miejscowym szpitalu. Stan zdrowia wymienionego nie budzi żadnych obaw.

— **Pożar samochodu.** Dnia 17 b. m. o godz. 21 na 23 klm. szosy Łowicz—Żyrardów, samochód ciężarowy Nr. Ł.D. 83157 należący do firmy B-cia Nosig, z Rudy Pabianickiej, wskutek defektu w motorze zapalił się. Spaliły się części drewniane przy motorze i kabina szoferska. Ofiar w ludziach nie było. Strat narazie nie ustalono.

— **Ceny ziemiopłodów notowane na rynku łowickim,** w dniach 15 i 19 kwietnia 1952 r. Pierwsza liczba oznacza cenę z dn. 15, a druga z dn. 19 kwietnia. Ceny rozumieją się w złotych za 100 kg. Żyto 25—26, pszenica 25 do 28—25 do 28, saradela 22—22, wyka 25 do 28—25 do 28, siemię lniane 30 do 40—30 do 40, łubin żółty 16—16, łubin niebieski 12 do 14—12 do 14, koniczyna czerwona 3 zł. za 1 kg., koniczyna biała 5 zł. za 1 kg., siano 7 do 8—7 do 8, słoma 5 zł., kartofle 4,50 do 5—4,50 do 5.

— **Tyfus plamisty** począł szerzyć się epidemicznie w Łowiczu. Na murach miasta rozwieszono zostały przez Magistrat plakaty, uświadamiające ludność o konieczności meldowania wypadków zachorowania na tyfus, oraz pouczające, że rozsądnikiem choroby są wszy, które bezwzględnie tępic należy.

OFIARY.

Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Leona Gołębiowskiego Oddział Pol. Tow. Krajoznawczego w Łowiczu do dyspozycji p. Adeli Gołębiowskiej zł. 14.

Walne Zebranie O. T. O. i K. R. w Łowiczu.

Zarząd Okręgowego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych w Łowiczu, w porozumieniu z Wojewódzkim Towarzystwem Organizacji i Kółek Rolniczych w Warszawie, zawiadamia, że w dniu 26 kwietnia b. r. (wtorek) o godz. 11 przed połudn. odbędzie się w Łowiczu, przy ul. im. Stanisławskiego Nr. 25 w sali Stowarz. Robotników Chrześcijańskich Walne Zebranie O. T. O. i K. R. z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie, 2) Odczytanie protokołu z poprzedniego Zebrania, 3) Sprawozdanie z działalności O. T. O. i K. R. za 1951/52 r. 4) Plan pracy na rok 1952/53, 5) Dyskusja nad sprawozdaniem i planem pracy, 6) Wybory 5-ciu członków Rady w miejsce wylosowanych, 7) Wybory 3-ch członków Komisji Rewizyjnej na 1 rok, 8) Wybory 6-ciu delegatów na Zjazd Wojewódzki, 9) O ulgach dla rolników (ref. radcy prawnego p. Pietrzykowskiego), 10) O działalności Kółek Rolniczych (ref. delegata W. T. O. i K. R.), 11) Wolne wnioski.

W razie przybycia niedostatecznej liczby delegatów w pierwszym terminie t. j. na godz. 11 przed połudn. Walne Zebranie O. T. O. i K. R. odbędzie się w tym samym lokalu o godzinę później t. j. o godzinie 12 w południe w drugim terminie i będzie prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

Na obchód uroczystości rocznicy

KONSTYTUCJI 3 MAJA

KSIEGARNIA ŁOWICKA

spółdz. z ogr. odp. w Łowiczu Rynek Kościuszki 11.
POLECA godła państwowe, portrety Prezydenta i Marszałka oraz następujące wydawnictwa:
Dynowska—Nasze rocznice 4.60 zł.
S. prf.—Jak Urządzić obchód rocznicy konstytucji 3 maja 2.25 zł.

sztuki teatralne dla dzieci

Bolesławicz—Trzeci maja obr. hist. w 2 odsł. 0.80 zł.
Reutt—Trzeci maj obr. hist. w 2 odsł. 1.— zł.
Reutt Wrzosi — Trzeci maj obr. scen. w 4 odsłonach 0.80 zł.

sztuki teatralne dla młodzieży

Majcher—Trzeciego maja szt. hist. w 3 akt. 1.60 zł.
Missona—Trzeci maj obr. dram. w 1 ak. 1.00 zł.

Sezon fotograficzny rozpoczyna się.

Fotografowie amatorzy — klisze, błony, papiery oraz chemikalja fotograficzne i t. p. nabywać można w KSIEGARNI ŁOWICKIEJ Łowicz, Rynek Kościuszki 11.

Losy do 25-ej Loterii Państwowej

najdogodniej nabywać można w znanej szczęśliwej kolekturze

 EMILA BALCERA w Łowiczu

Rynek Kilińskiego 12

gdzie w roku zeszłym padła główna wygrana zł. 350.000 i wiele innych większych wygranych około 1.000.000.

Cały los zł. 40. 1/2 losu zł. 20. 1/4 losu zł. 10

Wysyłam również na żądanie losy pocztą po wpłaceniu przez interesantów należności pod moim adresem do P. K. O. № 60,178. 3—3